

สภาพและปัญหาการบริหารงานกิจการลูกเสือของสถานศึกษา
สังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่
Scouting Administration's Conditions and Problems
of Chiang Mai Municipal Schools

พรรณี เนตรตระกูล¹, สายฝน แสนใจพรหม²
Pannee Nettrasoot and Saiphon Sanjaiprom

Received: 4 July 2022; Revised: 27 July 2022; Accepted: 5 August 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานกิจการลูกเสือของสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึก ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ โดยให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงประเด็นของข้อคำถามในการสัมภาษณ์ประชากรคือ ผู้กำกับลูกเสือของสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่ จำนวน 11 คน วิเคราะห์เนื้อหาเพื่อจัดหมวดหมู่ของเนื้อหาและนำเสนอเป็นความเรียง ผลการวิจัยพบว่า

สภาพและปัญหาการบริหารงานกิจการลูกเสือ 1) ด้านการปฏิบัติงานลูกเสือ ยังขาดการดำเนินการประชุมวางแผนอย่างชัดเจน การกำหนดบทบาทในการดำเนินการบริหารงานกิจการลูกเสือของสถานศึกษาขาดการระบอบอย่างชัดเจนโดยเฉพาะ ขาดคำสั่งแต่งตั้งการปฏิบัติงานลูกเสืออย่างเป็นระบบ 2) ด้านงานธุรการลูกเสือ มีการดำเนินงานตามที่สำนักงานลูกเสือแห่งชาติกำหนด แต่ยังขาดการดำเนินการเป็นปัจจุบัน ครูผู้ปฏิบัติงานด้านธุรการลูกเสือมีภาระงานการจัดการเรียนการสอนและงานพิเศษอื่น จึงเกิดอุปสรรคในการจัดระบบสารสนเทศและการจัดทำเอกสารด้านงานธุรการลูกเสือที่เป็นปัจจุบัน 3) ด้านหน้าที่และการกำกับดูแลงานลูกเสือ มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ให้ครูรับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอนในกองลูกเสือตามระดับชั้น แต่ยังพบปัญหากำหนดบทบาทหน้าที่ที่เหมาะสม ไม่ตรงกับคุณวุฒิทางลูกเสือ รวมถึงการส่งเสริมให้ครูมีคุณวุฒิทางลูกเสือที่สูงขึ้น ผู้บริหารมีการส่งเสริมให้ครูได้พัฒนาตนเอง ครูบางส่วนไม่ประสงค์เข้ารับการฝึกอบรม จึงทำให้ขาดการพัฒนาตนเองในด้านกิจการลูกเสือ ตลอดจนการวัดและประเมินผลของการปฏิบัติงานกิจการลูกเสือเป็นการ

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ Email: jibabypannee@gmail.com เบอร์โทร 085-0305962

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภาควิชาเทคนิคการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ Email: saiphon_san@cmru.ac.th เบอร์โทร 084-6115329

วัดประเมินผลผู้เรียนตามหลักสูตรเท่านั้น ขาดการวัดประเมินผลการปฏิบัติงานกิจการลูกเสือของสถานศึกษา เพื่อนำผลมาปรับใช้ในปีต่อไป

คำสำคัญ : สภาพและปัญหา, การบริหาร, งานกิจการลูกเสือ

Abstract

This research aimed to study the scouting administration's conditions and problems of Chiang Mai Municipal schools. Data was gathered by using in-depth interview form. Tool and the exactness of the question in the interview were checked the quality by the experts. The population were eleven scout leaders of Chiang Mai Municipal schools. The content was analyzed and categorized, then presented as an essay. The results showed that,

Scouting administration conditions and problems 1) Scouting operations clearly lacked in planning meeting operations. Determination of the role in the implementation of the school's scouting administration lacked a particularly clear identification and lack of documentary orders to appoint scouting operations systematically. 2) Scouting administrative work was operating as required by the National Scout Organization of Thailand, but lacked of action in current. Scout administrative teachers had teaching workloads and other special tasks. Therefore, there were obstacles in the organization of information systems and the documentation of current scout administrative work. 3) Supervision of scouting work was assigned the roles to teachers responsible for organizing instruction in the Scout division according to the grade level, but also encountered problems determining appropriate roles which did not match scout qualifications. Schools' administrators encouraged teachers to improve themselves to have higher Scout qualifications, but some teachers did not wish to join training in scouting affairs. The measuring and evaluating the results of Scouting operations was done in course-based only, lack of measurements assessing the school's scouting administration to apply the results in the following year.

Keywords: Conditions and problems, Administration, Scouting

บทนำ

งานลูกเสือเป็นงานที่มุ่งปลูกฝังให้เยาวชนมีระเบียบวินัย มีความรักสามัคคี รู้จักเสียสละ การบำเพ็ญประโยชน์เพื่อส่วนรวม สังคมและประเทศชาติ นำไปสู่พื้นฐานของวิถีชีวิตในระบอบประชาธิปไตย ซึ่งการลูกเสือไทยเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปว่าเป็นประเทศที่มีกิจการลูกเสือที่ยิ่งใหญ่ที่สุดในโลก เนื่องจากมีพระมหากษัตริย์เป็นพระประมุขของคณะลูกเสือแห่งชาติ มีพระราชบัญญัติว่าด้วยลูกเสือเป็นกฎหมายสำคัญ ดังที่พระราชโอรสท้าวพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว เมื่อครั้งทรงดำรงพระยศสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ เจ้าฟ้ามหาวชิราลงกรณฯ พระราชทานแก่คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิของสภาลูกเสือแห่งชาติ 13 ตุลาคม พ.ศ. 2542 ณ พระตำหนักนันทบุรี ความว่า "งานลูกเสือเป็นกิจการที่ได้รับการยอมรับว่ามีระเบียบแบบแผนที่ดี มีประสิทธิภาพในการฝึกฝนเยาวชนให้เป็นคนดี มีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบ ทั้งมีความเชื่อมั่นในอันที่จะฝึกหัดปรับปรุงตัวเองให้สามารถพึ่งตนเองและบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่นและส่วนรวมได้ ท่านทั้งหลายย่อมซาบซึ้งถึงคุณค่าของกิจกรรมลูกเสือ ตามที่กล่าวมาแล้วเป็นอย่างดี จึงยินดีเข้ามาบริหารงาน และสนับสนุนกิจการลูกเสือ" (สมาคมสโมสรลูกเสืออากาศ, 2552, หน้า 6) นอกจากนี้กระทรวงศึกษาธิการ ยังให้ความสำคัญกับกิจการของลูกเสือ โดยได้กำหนดให้เป็นนโยบายสำคัญของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้ยึดเป็นกรอบการดำเนินงานในการจัดทำแผน พร้อมทั้งขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการศึกษาให้มีคุณภาพ และประสิทธิภาพในทุกมิติ โดยมีจุดเน้นในด้านการพัฒนาการศึกษาเพื่อความมั่นคง โดยมุ่งปลูกฝังผู้เรียนให้มีหลักคิดที่ถูกต้องด้านคุณธรรม จริยธรรม และเป็นผู้มีความพอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา โดยใช้กระบวนการลูกเสือ และยุวกาชาด (กระทรวงศึกษาธิการ, 2562, หน้า 3)

สถานศึกษาในสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่ มีโรงเรียนในสังกัดจำนวน 11 โรงเรียน แบ่งออกเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก เปิดทำการสอนตั้งแต่ระดับอนุบาล 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนขนาดกลาง เปิดทำการสอนตั้งแต่ระดับอนุบาล 1 ถึง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และโรงเรียนขนาดใหญ่ เปิดทำการสอนตั้งแต่ระดับอนุบาล 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยการปฏิบัติงานกิจการลูกเสือในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่ มีลูกเสือ 3 ประเภทคือ ลูกเสือสำรอง ลูกเสือสามัญ ลูกเสือสามัญ รุ่นใหญ่ ที่มีจำนวนมากขึ้นในทุกปีการศึกษา ในการปฏิบัติงานส่วนใหญ่จะมีการมอบหมายงานให้กับผู้กำกับลูกเสือแต่ละประเภท คือ ผู้กำกับลูกเสือสำรอง ผู้กำกับลูกเสือสามัญ ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ เป็นผู้ดูแลกิจกรรมลูกเสือ ในปัจจุบันกระบวนการดำเนินงานลูกเสือของสถานศึกษาขึ้นอยู่กับแต่ละโรงเรียน ขาดการวางแผนร่วมกัน ขาดแผนลูกเสือโดยเฉพาะ ซึ่งในการจัดทำแผนของแต่ละสถานศึกษานั้น เป็นการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาในภาพรวมของสถานศึกษาเท่านั้น ยังไม่เคยมีแผนการบริหารงานกิจการลูกเสือโดยตรง จึงทำให้เกิดการบริหารงานกิจการลูกเสือ

แบบขาดทิศทาง ขาดความต่อเนื่องของกระบวนการลูกเสือ มีรายละเอียดที่ไม่ชัดเจน การจัดกิจกรรมที่ต่างดำเนินงานในโรงเรียนของตนเอง ไม่เป็นไปตามกระบวนการ หลักการ วัตถุประสงค์และวิธีการของลูกเสือที่สอดคล้องกับข้อบังคับของคณะลูกเสือแห่งชาติ ขาดการปลูกฝังตามเจตนารมณ์ของลูกเสืออย่างแท้จริง เป็นการดำเนินกิจกรรมให้ครบตามองค์ประกอบของหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อให้ปรากฏในโครงสร้างของหลักสูตรเท่านั้น (โรงเรียนเทศบาลวัดเชียงยืน, 2563) ในส่วนของเอกสารธุรการที่เกี่ยวข้อง อันได้แก่ แบบพิมพ์ลูกเสือหรือที่เรียกโดยทั่วไปว่า แบบ ลส. ทั้ง 19 แบบนั้น ถือว่ามีความสำคัญในการดำเนินงานกิจการลูกเสือของสถานศึกษา โดยต้องมีการประสานงานกับหน่วยงานราชการ หรือหน่วยงานเอกชนต่างๆ แต่กลับพบว่ายังขาดบุคลากรที่มีความชำนาญด้านลูกเสือมารับผิดชอบโดยตรง ผู้กำกับลูกเสือที่ผ่านการฝึกอบรมมานานแล้ว ขาดการเอาใจใส่และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องทั้งในด้านทักษะและกระบวนการจัดการเรียนการสอนวิชาลูกเสือ

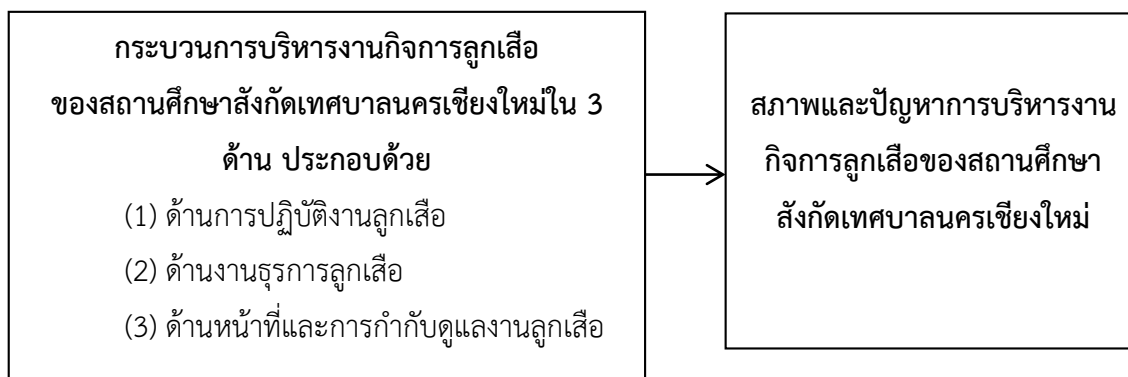
จากสภาพปัญหาและความจำเป็นที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอน ปฏิบัติหน้าที่เป็นรองผู้กำกับกลุ่มลูกเสือของสถานศึกษา มีหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินงานกิจการลูกเสือของสถานศึกษา เป็นกรรมการส่วนหนึ่งของกลุ่มสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่ จึงได้ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานกิจการลูกเสือ ปัญหาและข้อเสนอแนะ ซึ่งผลการวิจัยที่ได้สามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานกิจการลูกเสือของสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานกิจการลูกเสือของสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยมุ่งศึกษาสภาพและปัญหาของบริหารงานกิจการลูกเสือของสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่ โดยมุ่งศึกษาเนื้อหาด้านกิจการลูกเสือใน 3 ด้าน ดังภาพ

ภาพประกอบที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารงานกิจการลูกเสือของสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานกิจการลูกเสือของสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่ ประกอบด้วย ผู้กำกับลูกเสือของสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่ ซึ่งเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการบริหารงานกิจการลูกเสือของสถานศึกษา และสามารถให้ข้อมูลข้อเสนอแนะในการบริหารงานกิจการลูกเสือของสถานศึกษาได้ จากสถานศึกษาในสังกัด 11 โรงเรียน โรงเรียนละ 1 คน รวมจำนวน 11 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานกิจการลูกเสือของสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่ ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวม จากแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ใช้วิธีการสัมภาษณ์รายบุคคล มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือโดยศึกษาและออกแบบการสัมภาษณ์ มีกรอบการสัมภาษณ์ที่กำหนดประเด็นชัดเจน นำแบบสัมภาษณ์ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงประเด็นของเนื้อหาข้อคำถามในการสัมภาษณ์ เพื่อวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence: IOC) ของแบบสัมภาษณ์กับวัตถุประสงค์การวิจัย โดยคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง พบว่ามีค่า +1.00 ทุกประเด็น

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานกิจการลูกเสือของสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่ มีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลตามประเด็นโดยใช้การสัมภาษณ์เป็นบุคคล (Individual Interview) จากวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ของประชากรจำนวน 11 คน จากสถานศึกษาดังต่อไปนี้ 1) โรงเรียนเทศบาลวัดเกตการาม 2) โรงเรียนเทศบาลวัดท่าสะต๋อย 3) โรงเรียนเทศบาลวัดกู่คำ 4) โรงเรียนชุมชนเทศบาลวัดศรีดอนไชย 5) โรงเรียนเทศบาลวัดศรีสุพรรณ 6) โรงเรียนเทศบาลดอกเงิน 7) โรงเรียนเทศบาลวัดป่าแพ่ง 8) โรงเรียนเทศบาลวัดศรีปิงเมือง 9) โรงเรียนเทศบาลวัดพวงช้าง 10) โรงเรียนเทศบาลวัดเชียงยืน 11) โรงเรียนเทศบาลวัดหมื่นเงินกอง ในระหว่างวันที่ 21 – 28 กุมภาพันธ์ 2565 แล้วนำผลการสัมภาษณ์จากประชากร 11 คน มาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) สังเคราะห์ จับประเด็น เรียบเรียงจัดหมวดหมู่ และสรุปสภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารงานกิจการลูกเสือของสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เป็นรายบุคคล (Individual Interview) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารงานกิจการลูกเสือของสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่ โดยทำการวิเคราะห์ความสอดคล้องของข้อมูลระหว่างผู้ให้สัมภาษณ์ ทำการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อจัดหมวดหมู่ของเนื้อหาและนำเสนอเป็นความเรียง

ผลการวิจัย

จากการศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานกิจการลูกเสือของสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่ สรุปเป็นรายด้าน ดังนี้

1. ด้านการปฏิบัติงานลูกเสือ พบว่าแต่ละสถานศึกษามีคำสั่งแต่งตั้งผู้บังคับบัญชาลูกเสือภายในโรงเรียน โดยเป็นการแต่งตั้งจากสำนักงานลูกเสือจังหวัดเชียงใหม่ การบริหารงานด้านการปฏิบัติงานลูกเสือของสถานศึกษา มีการแต่งตั้งคณะทำงานภายในโรงเรียนตามโครงสร้างการบังคับบัญชาขององค์กร เป็นการกำหนดหน้าที่ในการดำเนินงานของสถานศึกษาในภาพรวม การดำเนินงานในด้านการประชุมสร้างความรู้ความเข้าใจ เพื่อวางเป้าหมายร่วมกัน กำหนดนโยบาย ออกแบบวางแผนการปฏิบัติงานกิจการลูกเสือของสถานศึกษายังขาดการประชุมวางแผนกันอย่างชัดเจน ในส่วนของการดำเนินการในการแต่งตั้งผู้บังคับบัญชาตามโครงสร้างการบังคับบัญชาขององค์กร รวมไปถึงการกำหนดบทบาทในการดำเนินการสำหรับการบริหารงานกิจการลูกเสือของ

สถานศึกษายังขาดการระบุอย่างชัดเจนโดยเฉพาะ ขาดคำสั่งแต่งตั้งการปฏิบัติงานลูกเสืออย่างเป็นระบบ ทั้งนี้แต่ละสถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานกิจการลูกเสือเป็นการเฉพาะเรื่องเป็นรายกิจกรรม เช่น การแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอนลูกเสือในแต่ละระดับชั้นตามหลักสูตร การแต่งตั้งคณะกรรมการจัดกิจกรรมเดินทางไกลและอยู่ค่ายพักแรม และการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดกิจกรรมลูกเสือเดี่ยวแคมป์ เป็นต้น

2. ด้านงานธุรการลูกเสือ พบว่าสถานศึกษามีการดำเนินงานด้านงานธุรการลูกเสือ โดยการจัดทำแบบพิมพ์ตามแบบ ลส.1 - ลส.19 ตามที่สำนักงานลูกเสือแห่งชาติกำหนด และมีการดำเนินงานด้านธุรการลูกเสือตามที่หน่วยงานต้นสังกัดร้องขอและกำหนด ทั้งนี้ ในเรื่องของการแต่งตั้งกลุ่ม กอง และผู้บังคับบัญชาลูกเสือในสถานศึกษา สถานศึกษามีการแต่งตั้งกลุ่ม กอง และผู้บังคับบัญชาลูกเสือในสถานศึกษาอย่างถูกต้อง แต่ภายหลังเมื่อมีการโอนย้ายบุคลากรเข้ามา ทางสถานศึกษาขาดการดำเนินการเป็นปัจจุบัน ในด้านการสนับสนุน ส่งเสริม กำหนดให้บุคลากรผู้ปฏิบัติงานด้านธุรการลูกเสือมีความรู้ความเข้าใจ และสามารถปฏิบัติได้ถูกต้องและเหมาะสม ทางสถานศึกษามีผู้รับผิดชอบงานด้านธุรการลูกเสือซึ่งเป็นครูผู้สอน และผู้รับผิดชอบโครงการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี หรือเป็นผู้รับผิดชอบงานด้านกิจการลูกเสือของสถานศึกษาโดยตรง ซึ่งมีภาระงานทางด้านการจัดการเรียนการสอนวิชาทั่วไปตามปกติและภาระงานพิเศษด้านอื่นด้วย จึงทำให้เกิดอุปสรรคในการจัดระบบสารสนเทศ และการจัดทำเอกสารด้านงานธุรการดำเนินการอย่างไม่เป็นปัจจุบันเท่าที่ควร หากทางโรงเรียนมีห้องลูกเสือเป็นกิจลักษณะ จะทำให้การจัดเก็บเอกสาร การรวบรวมข้อมูลสารสนเทศการจัดเก็บแบบพิมพ์เพื่ออำนวยความสะดวกในกองลูกเสือสามารถจัดเก็บได้อย่างเป็นระบบ ซึ่งในปัจจุบันการดำเนินงานด้านงานธุรการลูกเสือขาดความเป็นระบบและไม่เป็นรูปธรรมเท่าที่ควร

3. ด้านหน้าที่และการกำกับดูแลงานลูกเสือ พบว่าการดำเนินงานเพื่อกำหนดภารกิจ ขอบข่าย หน้าที่ในการปฏิบัติงานในกองลูกเสือ นั้น ทางโรงเรียนได้กำหนดบทบาทหน้าที่ให้บุคลากรครูรับผิดชอบในการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนในกองลูกเสือตามระดับชั้นที่ตนเองรับผิดชอบ ตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในหลักสูตรลูกเสือสำรอง ลูกเสือสามัญ และลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ โดยครูผู้สอนทุกคนมีคุณสมบัติทางลูกเสือที่หลากหลาย ตั้งแต่ขั้นความรู้ทั่วไป ขั้นความรู้เบื้องต้น ขั้นความรู้ขั้นสูง ขั้นผู้ช่วยหัวหน้าผู้ให้การฝึกอบรม และขั้นหัวหน้าผู้ให้การฝึกอบรม ซึ่งเป็นผู้มีความรู้ความสามารถที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งสามารถปฏิบัติการสอนในโรงเรียนได้ แต่ยังมีปัญหาในเรื่องของการกำหนดบทบาทหน้าที่ที่เหมาะสม เนื่องจากจะเห็นว่าทางโรงเรียนมีการกำหนดบุคลากรครูให้รับผิดชอบการสอนลูกเสือในแต่ละระดับชั้น มีคุณสมบัติทางการลูกเสือไม่ตรงกับหลักสูตรลูกเสือที่สอน ยกตัวอย่างเช่น ครูที่ผ่านการฝึกอบรมในหลักสูตรลูกเสือสำรอง ปฏิบัติการสอนในหลักสูตรลูกเสือสามัญ หรือครูที่ผ่านการอบรมในหลักสูตรลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

ปฏิบัติการสอนในหลักสูตรลูกเสือสามัญของโรงเรียน เป็นต้น จึงทำให้การปฏิบัติงานยังไม่เหมาะสมเท่าที่ควร ไม่ตรงกับคุณวุฒิทางลูกเสือของบุคลากรครู อีกทั้งในด้านการส่งเสริมให้ครูมีคุณวุฒิทางลูกเสือที่สูงขึ้น ผู้บริหารมีการส่งเสริม สนับสนุน ให้ครูได้ตระหนักและพัฒนาตนเองในด้านลูกเสือ แต่พบว่าครูบางส่วนไม่ประสงค์ที่จะเข้ารับการฝึกอบรมเพื่อให้มีคุณวุฒิทางลูกเสือที่สูงขึ้น อันอาจเนื่องมาจากภารกิจที่ปฏิบัติอยู่ ที่อาจจะไม่มีความเกี่ยวข้องกับงานด้านลูกเสือ รวมไปถึงระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรมพัฒนาตนเองเป็นระยะเวลาที่ต้องอยู่ค่ายพักแรมหลายวัน จึงทำให้บุคลากรครูไม่สามารถเข้ารับการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาตนเองได้ รวมถึงการวัดและประเมินผลของการปฏิบัติงานกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษา มีเพียงการวัดและประเมินผลผู้เรียนตามหลักสูตรเท่านั้น ยังขาดการวัดประเมินผลการปฏิบัติงานกิจกรรมลูกเสือของสถานศึกษา เพื่อนำผลของการประเมินมาปรับใช้ในปีต่อไป

อภิปรายผล

จากการวิจัย ในการศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานกิจกรรมลูกเสือของสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่ ผู้วิจัยได้นำไปสู่การอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1. ด้านการปฏิบัติงานลูกเสือ ผลการวิจัยพบว่ายังขาดการดำเนินการประชุมวางแผนอย่างชัดเจน การกำหนดบทบาทในการดำเนินการบริหารงานกิจกรรมลูกเสือของสถานศึกษาขาดการระบุอย่างชัดเจนโดยเฉพาะ ขาดคำสั่งแต่งตั้งการปฏิบัติงานลูกเสืออย่างเป็นระบบ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะบุคลากรอาจขาดความเข้าใจที่ชัดเจนในด้านการปฏิบัติงานลูกเสือโดยเฉพาะ ขาดการกำหนดบทบาทการปฏิบัติงานเพื่อประชุมวางแผนร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องกับ ศิริชัย สุทธิชาติ (2558) ที่ได้ศึกษากระบวนการบริหารกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ของผู้บริหารกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนตำบลท่าก้อ อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย พบว่า ผู้บริหารไม่มีการประชุมวางแผนในการจัดกิจกรรมแต่ละครั้งว่าจะประสบความสำเร็จในการทำงานหรือไม่ ในขณะที่ด้านการสั่งการ กิจกรรมลูกเสือเนตรนารี พบว่า ผู้บริหารกลุ่มเครือข่าย ควรกระตุ้นให้ครูได้เห็นถึงความสำคัญในกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ปัญหาที่พบคือ ผู้บริหารไม่มีการนโยบายต่างๆ มาประเมินเพื่อกำหนดทิศทางเกี่ยวกับการสั่งการให้บุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วมในกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี อีกทั้ง ชนก เชียงมูล (2559) ได้ศึกษาแนวทางการบริหารกิจกรรมลูกเสือของโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร พบว่า ในด้านการวางแผน ผู้บริหารโรงเรียนและหัวหน้ากิจกรรมลูกเสือในโรงเรียน ควรทำความเข้าใจด้านหลักสูตรของลูกเสือ ทำการขยายผลและสร้างความเข้าใจด้านหลักสูตรลูกเสือ ร่วมกันวางแผนเพื่อขับเคลื่อนกิจกรรมลูกเสือในการพัฒนากิจกรรมลูกเสือให้เข้าสู่การแข่งขันด้านทักษะลูกเสือสู่ความเป็นเลิศ ตลอดจนพรทิพย์พา คล้ายกมล (2554) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาการ

บริหารงานลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2 พบว่า ผู้บริหารควรส่งเสริมให้บุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับงานลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนเข้าอบรม ให้มีความรู้ความสามารถก่อนปฏิบัติงานจริงและร่วมจัดทำแผนพัฒนางานลูกเสือในโรงเรียนให้ชัดเจน แล้วปฏิบัติตามแผนงานโครงการที่กำหนด

2. ด้านงานธุรการลูกเสือ ผลการวิจัยพบว่าการดำเนินงานตามที่สำนักงานลูกเสือแห่งชาติกำหนด แต่ยังขาดการดำเนินการเป็นปัจจุบัน ครูผู้ปฏิบัติงานด้านธุรการลูกเสือมีภาระงานการจัดการเรียนการสอนและงานพิเศษอื่น จึงเกิดอุปสรรคในการจัดระบบสารสนเทศและการจัดทำเอกสารด้านงานธุรการลูกเสือที่เป็นปัจจุบัน ทั้งนี้เนื่องด้วยงานธุรการลูกเสือเป็นงานที่มีความละเอียด จำเป็นจะต้องศึกษาให้เข้าใจและปฏิบัติให้ถูกต้องตามที่สำนักงานลูกเสือแห่งชาติกำหนด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชัยวุฒิ สังข์ขาว (2557) ที่ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการบริหารกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 พบว่า ในการดำเนินการบริหารกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษาให้สำเร็จบรรลุตามวัตถุประสงค์ มีแนวทางการบริหารคือ ด้านการจัดตั้งกลุ่มหรือกอง ด้านการบังคับบัญชาลูกเสือ ด้านการจัดการเรียนการสอนรายวิชาลูกเสือ ด้านการเงินลูกเสือ และด้านการรายงานกิจกรรมลูกเสือ ซึ่งสถานศึกษาต้องให้ความสำคัญในกิจกรรมลูกเสือมีการประชุมชี้แจงแนวนโยบายให้ผู้รับผิดชอบชัดเจน จัดทำโครงสร้างการบริหารตามแผนผังองค์กรจัดแต่งตั้งผู้บังคับบัญชาให้เพียงพอจำนวนกองลูกเสือในโรงเรียน รวมทั้งส่งเสริมให้บุคลากรเข้าร่วมพัฒนาตนเองด้านลูกเสือ กำกับติดตามปฏิทินปฏิบัติงาน การเผยแพร่กิจกรรมลูกเสือ จัดทำสารสนเทศให้เป็นปัจจุบัน และรายงานกิจกรรมลูกเสือตามระเบียบ และสอดคล้องกับทฤษฎี จินสุทธ์ (2563) ที่ได้ศึกษารูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 3 ในจังหวัดนนทบุรี พบว่าด้านการจัดตั้งกลุ่มกองลูกเสือ ควรกำหนดโครงสร้างการบริหารงานของกองลูกเสือและหมู่ลูกเสือตามข้อบังคับของคณะลูกเสือแห่งชาติ ผู้บริหารควรจัดให้มีผู้กำกับลูกเสือที่ผ่านการอบรมเพียงพอและเหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอน มีการตรวจการแต่งตั้งผู้บังคับบัญชาในกลุ่ม/กองลูกเสือของโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ

3. ด้านหน้าที่และการกำกับดูแลงานลูกเสือ ผลการวิจัยพบว่าการกำหนดบทบาทหน้าที่ให้ครูรับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอนในกองลูกเสือตามระดับชั้น แต่ยังพบปัญหาการกำหนดบทบาทหน้าที่ที่เหมาะสม ไม่ตรงกับคุณวุฒิทางลูกเสือ รวมถึงการส่งเสริมให้ครูมีคุณวุฒิทางลูกเสือที่สูงขึ้น ผู้บริหารมีการส่งเสริมให้ครูได้พัฒนาตนเอง ครูบางส่วนไม่ประสงค์เข้ารับการฝึกอบรม จึงทำให้ขาดการพัฒนาตนเองในด้านกิจการลูกเสือ ตลอดจนการวัดและประเมินผลของการปฏิบัติงานกิจการลูกเสือเป็นการวัดประเมินผลผู้เรียนตามหลักสูตรเท่านั้น ขาดการวัดประเมินผลการปฏิบัติงาน

กิจการลูกเสือของสถานศึกษา เพื่อนำผลมาปรับใช้ในปีต่อไป ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าบุคลากรยังขาดการให้ความสำคัญของกิจการลูกเสือ ขาดความเข้าใจที่ชัดเจนในด้านการกำหนดบทบาทหน้าที่และการกำกับดูแลงานลูกเสือในสถานศึกษา ขาดความตระหนักอันเนื่องมาจากไม่ทราบเจตนารมณ์ของงานกิจการลูกเสืออย่างแท้จริง ซึ่งสอดคล้องกับ อนุพงศ์ โตเจริญ (2554) ที่ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการบริหารกิจการลูกเสือในโรงเรียน ในเขตอำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว พบว่าผู้บริหารและครูผู้สอนกิจกรรมลูกเสือควรมีความรู้เรื่องหลักสูตรการจัดกิจกรรมลูกเสืออย่างแท้จริง และควรวางแผนร่วมกันในการจัดกิจกรรมลูกเสือตามหลักสูตรอย่างแท้จริง และสอดคล้องกับ ศิริชัย สุทธิชาติ (2558) ที่ได้ศึกษากระบวนการบริหารกิจกรรมลูกเสือเนตรนารี ของผู้บริหารกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนตำบลท่าก้อ อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย พบว่า ด้านการจัดคนเข้าทำงานกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี พบว่า ผู้บริหารกลุ่มเครือข่าย ได้มีการกระตุ้นให้ผู้ที่ไม่มีความรู้ทางลูกเสือได้เข้ารับการอบรมและส่งเสริมให้เข้ารับการอบรมในระดับที่สูงขึ้น ในด้านการควบคุมกิจกรรมลูกเสือเนตรนารี พบว่าผู้บริหารกลุ่มเครือข่ายได้มีการนิเทศ ติดตามการปฏิบัติงานของกิจกรรมลูกเสือเนตรนารี โดยพบปัญหาคือ มีการให้กำลังใจบุคลากรในการปฏิบัติกิจกรรมของลูกเสือ เนตรนารี น้อยมาก ดังนั้นจึงทำให้ผลการสอนกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารีนั้น ไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของระวีวรรณ ไตรคุ้มตัน (2553) ที่ได้ศึกษาปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีของบุคลากรโรงเรียนระดิงหินประชาสรรค์ สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีของบุคลากรโรงเรียนระดิงหินประชาสรรค์ สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรีในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ย ดังนี้ ด้านการจัดการมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่ ด้านวัสดุอุปกรณ์ และด้านงบประมาณมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งนี้พรทิพย์พา คล้ายกมล (2554) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2 พบว่าควรนำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์และแปลผลไปใช้ในการตัดสินใจ วางแผน พัฒนางานโครงการ กิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือและรายงานกิจกรรมลูกเสือ ตามข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติอย่างต่อเนื่อง ตลอดจน สุภาพร จตุรภัทร และเฟื่องอรุณ ปรีดีติลล (2557) พบว่าสถานศึกษาควรมีการส่งเสริมและสร้างขวัญกำลังใจให้กับครู และบุคลากรทางการลูกเสือเพื่อเป็นแรงกระตุ้น และผลักดันให้บุคลากรทางการลูกเสือที่ปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจพร้อมที่จะทำงานให้หน่วยงานด้วยการส่งเสริมให้นำผลงานทางการลูกเสือเลื่อนวิทยฐานะ การสร้างขวัญและกำลังใจการประกาศเกียรติคุณสำหรับผู้ปฏิบัติงานด้านลูกเสือดีเด่น และสร้างคุณค่าให้กับผู้ปฏิบัติงานด้านลูกเสือ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้

ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ สามารถนำไปใช้พัฒนาเป็นแนวทางการบริหารงานกิจการลูกเสือของสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่ เพื่อให้การบริหารงานกิจการลูกเสือมีคุณภาพและต่อเนื่องตามเนื้อหาทั้ง 3 ด้าน อันประกอบด้วย ด้านการปฏิบัติงานลูกเสือ ด้านงานธุรการลูกเสือ และด้านหน้าที่และการกำกับดูแลงานลูกเสือ เพื่อช่วยลดปัญหาเฉพาะด้าน อันอาจจะเกิดขึ้นในอนาคตได้

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำวิจัยเพื่อศึกษาเกี่ยวกับสถานศึกษาที่มีการบริหารงานกิจการลูกเสือที่มีแนวปฏิบัติที่ดี เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการบริหารงานกิจการลูกเสือที่สามารถเชื่อมโยงกับบริบทของสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น

2.2 ควรทำวิจัยเพื่อพัฒนาแผนการบริหารงานกิจการลูกเสือของสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่ ให้เป็นแนวทางในการบริหารงานกิจการลูกเสือ ที่สามารถนำมาใช้ได้จริงตามบริบทของสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่อย่างเป็นรูปธรรม

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). นโยบายและจุดเน้น ของกระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ พ.ศ.2564. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <http://www.bkkedu.in.th/wp-content/uploads/2020/04.pdf> (วันที่ค้นข้อมูล : 15 มีนาคม 2564).
- ชนก เชียงมูล. (2559). แนวทางการบริหารกิจกรรมลูกเสือของโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร. วารสารการประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร. 3(2), 229.
- ชัยวุฒิ สังขว. (2557). แนวทางการบริหารกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41. การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 6. 3(6), 157.
- พรทิพย์พา คล้ายกมล. (2554). แนวทางพัฒนาการบริหารงานลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- ระวีวรรณ ไตรคุ้มตัน. (2553). ปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีของบุคลากรโรงเรียนระดับชั้นประถมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.

- โรงเรียนเทศบาลวัดเชียงยืน. (2563). รายงานการประชุม ประจำปีการศึกษา 2562 ประจำเดือน
กุมภาพันธ์ 2563 (หน้า 3). เชียงใหม่ : ผู้แต่ง.
- สมาคมสโมสรลูกเสืออากาศ. (2552). 44 ปีลูกเสืออากาศ 2508 – 2545. นครปฐม : ผู้แต่ง
- สุภาพร จตุรภัทร และเฟื่องอรุณ ปรีดีดิลก. (2557, พฤษภาคม). แนวทางการพัฒนาลูกเสือไทย
เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองดี. วารสารครุศาสตร์, 42(2), 57-71.
- หทัยภัทร จินสุทธิ. (2563, มิถุนายน). รูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิต
ของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 3 ในจังหวัด
นนทบุรี. วารสารพุทธสังคมวิทยาปริทรรศน์, 5(1), 51.
- อนุพงศ์ โตเจริญ. (2554). ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการบริหารกิจการลูกเสือในโรงเรียน
ในเขตอำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการ
บริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.